

Előfizetési árak:

Égész évre 10— K
Fél évre 5— K
Negyed évre 2:50 K

Égyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Vörösmarty Mihály-utca 6. szám.

Telefon-szám 45.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Tomesányi Sándor.

Álmodozók.

A felséges Úr, szózatot intézett népeihez. „Fegyveres erővel kell államaim számára a belső nyugalom és az állandó külső béke nélkülözhetetlen biztosítékait megszereznem. Ebben a komoly órában tudatában vagyok elhatározásom egész horderejének s a Mindenható előtti felelősségnek. Mindent megfontoltam és meggondoltam. Nyugott lelkiismerettel lépek a kötelesség utjára.”

Igy szólt a legfőbb hadur, népünk atyja, aki hátralevő éveit a béke műveinek akarta szentelni. És mégis, meg kellett üzennie a háborút, mert, amint a manifesztum mondja: „Mindig magasabb hullámokat vet az Ellenem és Hazám ellen erzett gyűlölet. Mindig leplezetlenebbül lép előtérbe az a törekvés, amely Ausztria-Magyarországgal elválaszthatatlanul egybetartozó területek elszakítására irányul.”

Ezt tudja öfelsége, ezt látja hű magyar népe is. Ismerjük azokat az álmodozókat, kik Nagy-Szerbiahoz szeretnek csatlólni a szerblakta délvidéket, Bácskát, Temes, Torontát és Krassó-Szörény megyéket. Az így kikerekített Nagy-Szerbia térképeit árulták ők Belgrádban. Ők izgattak királyunk s hazánk ellen, — ezeknek a támadását kell érdekünkben háborúval levernünk

A nagyszerbek álma el fog

mulni, mert csak jogcim nélküli ábrándképről álmodoztak.

Az „Uj Nemzedék” a legutóbbi népszámlálás adatait táblázatba foglalva kimutatja a délvidék nemzetiségi viszonyait. E szerint a három délvidéki megyében a szerb lakosság alig 22 százaléka az összes lakosságnak. Miként álmodják hát, hogy Szerbia egységebe be tudták volna olvasztani a délvidék erős magyarságát a magyar érzésű és kulturált svábokat s a jó magyar bunyevácokat? Hogyan illeszkednek be Szerbia államiságának keretébe Magyarországból önszántából 414 más nyelvű község?

A győztes háború után, aki csak egy kicsit ismeri a délvidéket, senki se fog még Belgrádban sem arról álmodozni, hogy országunkat megcsonkítsák. Bácskában a lakosság 18·6, Torontálban 32, Temesben 14·4 százaléka szerb. A városokban látszik nagyobb szerb tömörülés, de itt is Pancsován 41·9, Zomborban 38·8, Ujvidéken 34·5 százalékat tesz ki a lakosságnak s ugyanakor Szabadkának 3·7, Bajának csak 1·1 százaléka szerb.

Nem is vágyakoznak a mi szerbjeink Nagy-Szerbia után — eltekintve egy-két bujtogatótól. Jó dolguk van nekik itt is, nagyobb részük jó módban él. Hetven oly község van, amelyekben szerb kiscsardák kezén van a

földbirtok s 37 község községi pótdátot sem fizet. A szerb lakosság nem panaszkodhatik gazdasági vagy kulturális elnyomatás miatt. Jól tudják ők, hogy Szerbiában sokkal rosszabb lenne helyzetük mint nálunk. A nagyszerb törekvések ezért nem is igen találhattak nálunk visszhangra s épp azért a jó módu szerb lakosság csak olyan hű és hasznos polgára e hazának, mint a magyar vagy a sváb.

A belgrádi álmodozóknak már kezdik kedvét szegni. A mi szerbjeink pedig nem álmodoznak. Ők megmaradnak hazájuk at szerető magyaroknak.

Népfőlkelőink bevonulása.

Budapest, 1914. jul. 30.

Az a nyugodtság, mellyel népkülföldi bevonulásának hírére vette; a bevonuló katonák lelkes viselkedése a legnagyobb bizonyíték, hogy a fegyveres elégtétel vételének szükségességét mindenki belátja, hogy a hazabecsületének megvédéséért készek vagyunk mindannyian áldozatot is hozni.

A bevonulást elrendelő plakátok kifüggesztésének napjától kezdve csak úgy özönlöttek katonáink a vonatállomásokra s ott még egyszer elbucsuva övéiktől, fájdalmas szívvel, de derült, nyugodt öntudattal indulunk utnak, hogy katonai eskünkhöz hiven, szárazon és vizen, minden

körülmények között szolgáljunk a közügynek, megvédjük, a hazát.

E végtelen hosszúságu vonatok minden lehető osztálya telve volt katonákkal, sőt a vonatok tetejébe is jutott egy-néhány. S míg az utolsó napokban a megtelt katonai vonatok a népfőlkelőkre ezreivel Budapest felé vonultak, szembefővet állomásra gyorsvonatok röpítették a már kiképzett katonákat. Szép volt, méltóságos, a megjelenésük. A vonat maga ragyogó tisztaságu, zöld gallyakkal, virágokkal díszítve. Belső katonatisztek teljes díszben, közkatonák teljesen új ruhában, felvirágozva, jökdévküen, mintha lakodalomba mennének. Így csak a győzelmes hadsereg vonulhat fel!

Ütközben sokan várták az átvonuló vonatokat, virágot, gyümölcsöt adtak fel egész ismeretlen egyéneknek: ilyenkor érezte mindenki, hogy testvérek vagyunk.

Budapestre érkezve a népek ezrei várták a berobogó vonatokat, lelkes éjenzessel fogadták bennünket és készpénzzel adtak utbaigazítást. Oly sok ezer katonánál a jelentkezés természetesen lassan ment, néhányan sokáig várakoznak, míg sorra kerülnek. Budapesten látni csak, mennyire benn vagyunk már a háborús időben. Lázás készülődés mindenütt.

A lapok félóránként jelennek meg a legújabb hírekkel. Az utcákon lovakat, kocsikat foglalnak le, ágyukat, társzekereket, hadikönyvhájak, a hajóhid építéséhez szükséges pontonok, száz és száz erős automobil várják a beraktározást. Este lelkesítő csapatok vonulnak fel zászlók alatt zene, hazafias dalok éneklése mellett, mindennél lelkesedést kelte.

A Bajai népfőlkélok közül már igen sokan jelentkeztek s többeket betegség címén visszaküldtek, egyeseknek későbbi névre szóló behívótettek kilátásba.

Egy népfőlkélok.

ÉRTESÍTÉS

Van szerenésünk a mélyen tisztelt hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy horgolt, himzett, gobelin, smyrna, stb. kézimunkák elkészítését elvállalunk és azt a legkényesebb ízléseknek is megfelelőleg és a leg-

jutányosabb áron készítjük el. A n. é. hölgyközönség szives pártfogását kéri tisztelettel

Spitzer-Nóvérek.

Baja, B.-pesti-ut 57.

A népfölkelők kötelessége.

A népfölkelőt háború esetén általában kétféle szolgálatra oszthatják be. És pedig:

A harctéri szolgálatra,

amely a közlekedési vonalak őrzésére (vasut, hajózás, utak stb), valamint az egészségügyi és élelmezési szolgálat ellátására terjed ki. A népfölkelő tehát mindig a rendes sorkatonaság háta mögött kap helyet. Ez ugy értendő, hogy az előnyomuló sorkatonaság után következnek a katonai vonatok, a tartalék-munició és élelmezési főszerelés, amelyekkel az összekötést a különböző közlekedési vonalak mentén a népfölkelő csapatok tartják fenn.

A népfölkelő tehát tűzbe nem kerül.

Rendfentartási szolgálatra is felhasználják őt:

a) A gyanus területeken felügyel arra, hogy belső lázadás ne szitassék, rendezavarás ne történjenk.

b) Végzi a közrendre való felügyeletet.

c) Városokban rendőri szolgálatot teljesít. Természetesen az írástudókat s általában az intelligensebb elemeket irodai szolgálatra. Azok, akik szolgálói idejük alatt, vagy tartalékban tisztí rangot értek el, itt is tisztí szolgálatot teljesítenek, még pedig rendszeren magasabb rangban.

H i r e k.

Adakozunk a katonáink családtagjai részére.

Háboru van. Fegyverforgató véreink bevonultak. Vigan, lelkesedéssel, csodás harci kedvvel indultak el küzdeni s ha kell, akár el is vérezni hazájukért. Ők értünk harcolnak, minket védenek. Éretünk otthagyták családjukat. Akik keresték a mindennapi kenyeret, akiknek munkás kezüknél több vagyonuk nem volt — azok is elmentek. Odahaza pedig kenyér nélkül maradtak a családtagok...

A kik értünk véruket is ontani készek, — azoknak szeretteit fogadjuk mi is oltalmunkba. Ezt megtennünk nem aidozat, ez kötelességünk.

A város vezetősége köréből megindult ezek számára a gyűjtés Gyűjtőleveket bocsátottak ki. Felkérjük olvasóinkat, hozzák el adományaitk erre a célra. Jobb ügyet nem támogathat ennél. Adományokat elfogad és közvetít lapunk szerkesztője is, kinek ivén adakoztak: dr. Monostori Gyula 20 K, dr. Kelemen József 30 K, Reiter Ferenc 10 K, Tomcsányi Sándor 5 K.

Tanítónői kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Vágó Ilonát, a bajai áll. elemi iskolához tanítónőnek kinevezte. Gratulálunk!

A kormánybiztos rendelete. A kormánybiztos rendelete alapján a h. polgármester közhírré teszi, hogy aki a háborus műveletekkel kapcsolatosan bármely hamis vagy hamisnak látszó hirt hoz forgalomba, a kivételes törvények alapján szigoruan meg fog büntettetni.

Adomány a sebesültek részére. Tomcsányi Sándor ügyvéd 1867-es terméséből 10 l. bort adott a sebesült katonák részére.

Vöröskeresztegyleti önkéntes ápoló. Azok közül az urnók közül, akik az ezidei ápolónői kurzuson részt vettek, kilencen ajánlották fel háboru esetén szolgálatukat. A zardaiskola apácai közül hatan vállalkoztak az ápolásra.

Elmarad az adókiivetés. Az aug. 3-ára hirdetett III. oszt. keresteti adó kiivetése a háborus idő beállival a kincstár képviselőjének és az adózó polgárok nagyrészének bevonulása miatt később meghatározandó időre halasztatott el.

Ideiglenes kórházak Baján. A katonaság ideiglenes kórházakká alakítja át nemcsak a fitanítóképzedet, hanem a gimnáziumot, polgári fiúiskolát, belvárosi niasiskolát és a nagyobb állami elemi iskolákat. A berendezéssel augusztus 3-án már készen lesznek.

Leikes aváció az átvonuló katoság mellett. Amerre csak átvonulnak katonáink, az állomásokon mindenütt kitörő tüntető lelkesedéssel fogadják. Sört, bort, szivart, gyümölcsöt, szalonnát és más élelmiszereket küldenek a vig kedélyű harcrakész katonáinknak. — Városunk is kivette a maga részét a lelkesedésből. Tegnap este a vasuti állomás színtűlég megtelt közönséggel. Egy-egy átvonuló vonatot éljenzéssel, kendőlobogtatással üdvözöltek. Hazafias énekeket énekelve, ily lelkes hangulatban egész a késő estei óráig maradtak az állomás peronján.

Anyakönyvi hírek a múlt hétről: Születtek: Kiss Erzsébet, Engelmann Erzsébet, Khin Gyula, Odos Ferenc, Szabadi Anna, Csina Anna, Vukovics Sándor, Hutlusz Lajos, Dankó Izabella, Bobek Mária, Hutera József. Meghaltak: Katanics Sándor, Engelmann Erzsébet, Utrics Károlyné, Horváth Anna, Utyi Ambrus, Zimmermann Lajosné, Csicsó Géza, Petresevits Teréz, Boldváry Mátyásné. Házasságra léptek: Albert József Streiner Annával; Gáspár István Oláh Karollmal; Gubányi Imre Grünfelder Máriával; Mihálovits András Mészáros Katalinnal; Gyukity Antal Gerstenmájer Annával; Tamás Lajos Gazda Ilonával; Dömény József Gulyás Zsófiával.

Baleset a magyar hajóállomásnál. Ma délelőt az egyik propeller fordulat közben nekivágódott a kikötőnek s azt megrongálta.

Hirdetmény. közhírré teszem, hogy a m. kir. belügyminiszter 5110. BM. eln. számu kórendelete értelmében Baja thjf. város bel- és külterületén a közbiztonsági szolgálatot a m. kir. csendőrség látra el. Dr. Molnár s. k. rendőrfőkapitány.

Szerb katon szökevények Kisebbságybó csapatokban szökönek át Szerb alattvalók, akiket katonaságunk vesz oltalma alá. Tegnap Bajára is hoztak 8 embert, akik sötét színekben festik le a szerb hadsereg állapotát. A szökevényeket a dunántúltra viszik.

Elfogták a vaskuti gyujtogatót. A vaskuti ismétlődő gyujtogatás ügyében megindított vizsgálat eredményrely járt. A tetes egy piromániában szenvedő asszony, aki saját apósa házat is felgyujtotta. Feltűnt a népnek, hogy a tüzet gyönyörködve szemléli. Valótóra fogták s akkor elvállalt mindent s avval védekezett, hogy neki muszáj volt ezt megtenni. A nót bekisérték Bajára. Valószínűleg elmeagyógyintézetbe kerül.

Tűz. Tűz volt tegnap a kálvária meleti Majtovic-féle pusztán. Egy cséplőgépe, nagymennyiségű gabona és szalma égett el. A kár igen jelentékeny. Csak a napokban szervezte dr. Móder főparancsnok az önkéntes diák-tűzoltó csapatot és — sajnos — mar is bebizonyították a lelkes fluk, hogy mit tudnak. Mert kétségtelenül rajtuk mulott, hogy nem terjedt el a veszedelmes elem a szomszéd kazalokra és tűzveszélyes épületekre.

Munkaközvetítés. Kerestetik: Tanonc: 1 szücs, 4 kőfaragó, 2 szobafestő, 1 rőfőskereszkedő (németül tudó előnyben részesül), 1 festőkrekeszkedő (fizetéssel), 1 nyerges és fényező, 1 férfi és női pipékereszkedő, 1 cipész, 1 borbély.

Ajánkkozik, 1 ügyes borbélysegéd előkelő üzletbe. A cím meg tudható lapunk kiadóhivatalában, vagy a katolikus Legényegylet elnökénél.

Nyaralmi indulók figyelmébe. Iglo város a Szepességen, a Magas Tátra alján gyönyörű és olcsó nyaralóhely. A városban egy kilométernél hosszabb vízszintes parkszerű sétányok, forrásvíz, villanyvilágítás és gőzfürdő. A város mellett terül el a festői fekvésű 15 holtas Madarász-park, Negyedóránnyira feyőerdők. Havi lakások 15—40 K. Havi ellátás 56—80 K. Igloról a Magas Tátra legszebb pontjait, sőt csucseit (Csofartó, Tarpatak, Zöldtő, Tengerszemcsucs) egy nap alatt járhatók meg. Mindenféle kitudó vasut- és automobillőszkekötetés. A műemlékeiről nevezetes Késmárk, Lőcsé, Szepesvár s a természeti szépségéről híres Dobsina jégbarlang, Sztraceni völgy, Branyiszko és Hernádattörés legalkalmasabb kirándulópontja. A Magyarországi Kárpátügyesület székhelye. Gyakori társas kirándulások. — Kézelebbi felvilágosítással szolgál az „Idegenforgalmi iroda” Iglo.

LEGUJABB.

Ma reggel érkezett budapesti táviratunk a következőkről értesít:

„A hivatalos lap mai számában közli az általános mozgósítást támadó jelleg nélkül óvatossági szempontból, mert Oroszország elrendelte a mozgósítást.”

Belgrad ostroma.

Szerdán délután az a hír terjedt el, hogy Belgrágot katonáink elfoglallák. Ezt a hírt nem erősítettek meg. Történtek ugyan a Száva és Duna mentén kisebb összeütközések, de ezek csak kisebb jellegűek voltak. Belgrad agyuztatása egyre tart. A zimonyi hid belgrádi részét ismételtlen felakarták robbantani, de sikertelenül.

A trónörökös Budapesten.

A trónörökös nevével vasárnap Budapestre érkezik, hogy a király megbízásából köszönetet mondjon a magyar nemzetnek a háboru való önfeláldozó, lelkes indulásért.

S P O R T.

FUTBALL.

BSE. I. — BSE. II. — Törekvés kombinált 16: (5:0)

Bíró: N a g y.

Miután a bonyhádiak a közbejött mozgósítás miatt nem érkeztek meg, a fenti csapatok játszottak a sáros felazott pályán csekély számu közönség előtt.

A kombinált csapat a második féldőben teljesen letört s az első csapat aránylag könnyen érte el a fenti eredményt.

Kocsis dr. ur soraira is válaszolok pár szóval.

Mindennekelőtt ki kell jelentenem, hogy sportkritikákban soha nem a bíró privát személyéről esik szó s éppen azért ez ellen nem is szoktak apellálni.

Ami pedig a mérkőzés félidejét illeti, az 48 percig tartott. Ezt megállapította a jelenlévők legnagyobb része s hogy éppen akkor esett egy gól, az csak a véletlen játéka.

Semmiestetre se akart ez megvadásolás lenni — mert mindenki meg van győződve a mérkőzést vezető bíró korektségéről — s éppen csak a tény megállapítására szolgált.

A sport-kritikus.

Szerkesztői üzenet.

N. I. BAJA. Helyszüké miatt csak rövidtve hozhattuk.

Eladó ház.

Baján, JÓKAI-UTCA 5-ik szám alatti, néhai Latinovics Laura — urnó tulajdonát képezett —

! HÁZ !

szabad kézből eladó. Bővebb értesítést nyújt

Balku Gyulánál, Zombor,
Bercsenyi-ut 18-ik szám alatt.

Butor eladás.

Száraz fából készült előszobaszekrény esernyőtartóval legmodernebb kivitelben, fehérre zománcozva, nagyon olcsón eladó. Ugyanígy mindenemű asztalos munkákat pontosan és jutányos árban elvállal

Hegedüs József asztalos
Baja, Rókus-utca 43.

Eladó trafik.

Baján a legforgalmasabb helyen (Szent István-tér 5-ik szám) szálloda, kávéház, bankok és piac közelében jutányos áron ELADÓ. Bővebb CZINGEL GÉZA tulajdonosnál

Könyvnyomdai munkák
izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek

Kazal József

könyvnyomdájában,
a Központi szállóval szemben.
Telefonszám 45.

Eladó földbirtok.

CSONGRÁD-megyében,
Szenteshhez 10 kilométer távolságra
188 hold (à 1100 négyszögöl) prima föld, nagyobb része herének való, most is sok here van benne, köves ut mentén, sok gazdasági épülettel és kerttel igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást ad

Kristó József tulajdonos.
Szentés, (Rákóczy-tér.)

Eladó egy ház

az állatvásártérrel szemben, közel a vasuti állomáshoz, amely mindenfajta üzletnek alkalmas s a házban van 1 üzlethelyiség, 3 szoba, 2 konyha, kamra, pince, kert és az összes melék helyiség. Bővebb felvilágosítást ad:

SCHREIER SIMON,
vendéglős.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a

B A J A

kiadóhivatalában
Vörösmarty Mihály-utca 6. szám.
Telefon szám 45.

Uj szállítási vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Baján, Tóth Kálmán-utca 27. sz.

alatt
szállítási vállalatot

létesítettem.
Elvállalok mindenemű vasuti és hajózási fuvarozást valamint butorszállítást és

egész költözködések
jutányos ár mellett.

Amidőn gyors és megbízható kiszolgálásról biztosítom a t. közönséget, egyben nagybecsű támogatását kérem és vagyok kiváló tisztelettel

Manhold-féle

szállítási vállalat
Baja, Tóth Kálmán-utca 27. szám.
Telefonszám 192.

Gobeilin és himzömunkák
!ekészítését elvállaljak!
Spitzer nővérek.

Budapesti-ut 57. sz.

Kárpitos üzlet átvétel.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Baján, a Milassin-féle házban lévő volt Komlósy-féle

kárpitos üzletet átvettem

és azt nevenem alatt tovább folytatom. Együttal értesitem, hogy minden e szakmába vágó munkákat, ugymint:

uri- és szalonszoba burtorokat, díszítéseket, függöny feltevéseket, valamint mindenemű javításokat pontosan és gyorsan elkészíték, miért is kérem a nagyérdemű közönséget, hogy engem becses pártfogásával megütszteni kegyeskedjen.

Maradtam kiváló tisztelettel

Bernhart István kárpitos.

Egy kitünő hangu, hat billentyűs ebenfa

FUVOLA

jutányos áron eladó.
Tóth Kálmán-utca 62. sz.

Színház és Mozi után minden ut a Bárány Szálló

KERTHELYISÉGÉBE VEZET,

mert csak itt lehet igazán kellemesen szórakozni. Minden este

Rácz Jóska a legjobb bácskai cigányprimás muzsikál. Aki igazi jó cigányzenére vágyik, az csak a Rácz Jóskaival huzatja el a nótáját. — NAPONTA frissen csapolt sör. Izletes és friss villás reggeli.

FOGT FERENC virág-kereskedésében

Baja, Erzsébet királyné-utca
menyasszonyi csokrok és koszorúk
a legjutányosabb árban, állandóan kaphatók.

Szücs munkát csak Mindenféle festőmunkát elvállal

Mormer Ferenc Jaszlics András

készít olcsón és izlésesen
Baja,
BAJA, Erzsébet királyné-utca Petőfi Sándor-utca 64-ik szám.

Mayer Károly vaskereskedésében Baja, Erzsébet-királyné-utca, gazdasági szerszámok, fegyverek a legjutányosabb árban szerezhetőek be.

Ifj. Utry Pál szitakötő, Baja

Erzsébet királyné-utca, főszolgabírói hivatal mellett.
Különböző gazdasági és háztartási cikkek, sodrony- és drótkerítések legolcsóbb és legdúsabb beszerzési forrása.

Budapesti-út 55-ik szám alatt lévő

:vasaló intézetem:

jutányos árban azonnal átvehető.

Csatai Erzsébet.

Egy elegánsan burtorozott

! SZOBA !

kiadó.
Tudakozódni lehet a kiadóhivatalban.

ÚJDONSÁG!

Vidor-féle

ÚJDONSÁG!

„BUDAGYÖNGYE“

: : méztápszer-különlegesség. : :

Továbbá finom akác és tisztesfüméz

Kilója I K 40 fillér.

Kapható

Szukopa Józsefnél,

— Budapesti-út 57. szám alatt. —

— Megrendelésre házhoz is szállítom. —

Kiadó egy bolt helyiség

az Arany János-utca és Rövid-utca
sarkán, a Reiter-féle üzlet mellett,
valamint

egy 3 szobás utcai lakás

Bethlen Gábor-utca 2. szám alatt.
Bővebbet a BAJA kiadóhivatalában.

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésebb
kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat
tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is
megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvj.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)